

DOSSIER AKTIEF COMMODORE

AKTUELE BIJLAGE BIJ COMMODORE DOSSIER

NIEUWS**DOSSIER
CASSETTE (1)**

Vele duizenden abonnees hebben half februari de Dossier Commodore cassette ontvangen. Ondanks de vele positieve reacties was er toch een aantal mensen dat het jammer vond, dat enkele van de in nummer 9 aangekondigde programma's niet op het bandje terug te vinden waren. We geven toe dat dit inderdaad jammer is, maar daarvoor in de plaats hebben we Topless op de tape kunnen zetten. Aanvankelijk wilden John Vanderaart en Wijo Koek niet dat het programma om het bandje zou komen omdat de heren nog commerciële plannen met Topless hadden. Na veelvuldig aandringen hebben de twee echter de hand over het hart gehaald en toestemming gegeven voor het uitbrengen van Topless. Dat had echter wel tot gevolg dat programma's als Economiesimulator, Vallend

Gesteente, Moddergevecht en Het Gansebord moesten afvallen. Maar wie weet komt er dit jaar nog wel weer een nieuwe cassette uit. Mocht dat zo zijn dan kunt u er zeker van zijn dat deze programma's er dan opstaan. Bovendien kunt u deze programma's bestellen bij SCN Hotnews, waar Dossier Commodore een samenwerkingsverband mee heeft. In Dossier 9 staat een uitgebreid overzicht van de beschikbare programma's bij SCN. Ook leest u in dit nummer hoe u kunt bestellen.

**DOSSIER
CASSETTE (2)**

Bij het ter perse gaan van Dossier 10 wisten we nog niet hoeveel tape-ruimte de 17 programma's van de gratis cassette zouden innemen. Het geven van een inhoud was dan ook moeilijk. Kees Kroon van Lezersservice laadde het bandje helemaal in en kwam tot de volgende resultaten:

KANT A
008 CD Nieuws
028 Checksum
040 Dataspeeder
073 Balletje, Balletje
105 Revolverheld
133 Topless
192 Tuinsimulator
240 EVA
300 Tolk
330 Memory

KANT B
008 BBS
110 Letterbrei
180 CD-Assembler
220 CD-Disassembler
274 Diskfile 2000
312 Noach versie 1.2
360 Breakit

C-16 EN PLUS/4

De C-16 is een blijft een beetje het ondergeschoven kindje van Commodore. En dat eigenlijk ten onrechte. Er zijn immers vele duizenden C-16 en Plus/4 computers in ons land verkocht. Reden voor de Stichting Commodore Zuid Nederland om een speciale doelgroep voor C-16 en Plus/4 gebruikers in het leven te roepen. De Stichting heeft al enkele bijzondere zaken voor de C-16 en Plus/4 weten te bereiken. Wat dacht u van een 256K uitbreiding en enkele vertalingen van C-64 games naar de C-16? Ook bezit de Stichting een eigen C-16 software bibliotheek. De Stichting houdt tien-

maal per jaar een bijeenkomst op de eerste zaterdag van de maand. Deze vinden plaats in

Gebouw De Ronde, Tongelstraat 146 in Eindhoven. Aanvangstijd is 11.00 uur.

COMPUTERDAG

Alweer voor de zesde keer organiseert de Roosendaalse Computer Club (RCC) de Benelux computerdag. Nu is de RCC een regionale club, maar eenmaal per jaar wordt daar een nationaal, zelfs internationaal, tintje aangegeven. Dat er bezoekers van heinde en verre komen, blijkt wel uit het hoge bezoekersaantal van vorig jaar. Toen passeeiden ruim 5000 mensen de toegangspoort. In het kort bestaat de computer-

dag uit een tentoonstelling en beurs met uitleg en informatie over computers, gecombineerd met demonstraties, films en stands van verschillende computerverenigingen, scholen, particulieren en bedrijven.

De computerbeurs wordt gehouden op zaterdag 25 april van 10.00 uur tot 17.00 uur. Plaats van handeling is de Leysdream Evenementenhalen te Roosendaal.

COMMODORE DOSSIER AKTIEF verschijnt 12 keer per jaar. In februari, mei, augustus en november als bijlage in het hart van **Communie Dossier**, in de overige maanden als losse uitgave uitsluitend voor abonnees van **Communie Dossier**.

DEZE MAAND:**BRIEVEN**

Pagina 3

**SPRITES BUITEN
DE BORDER**

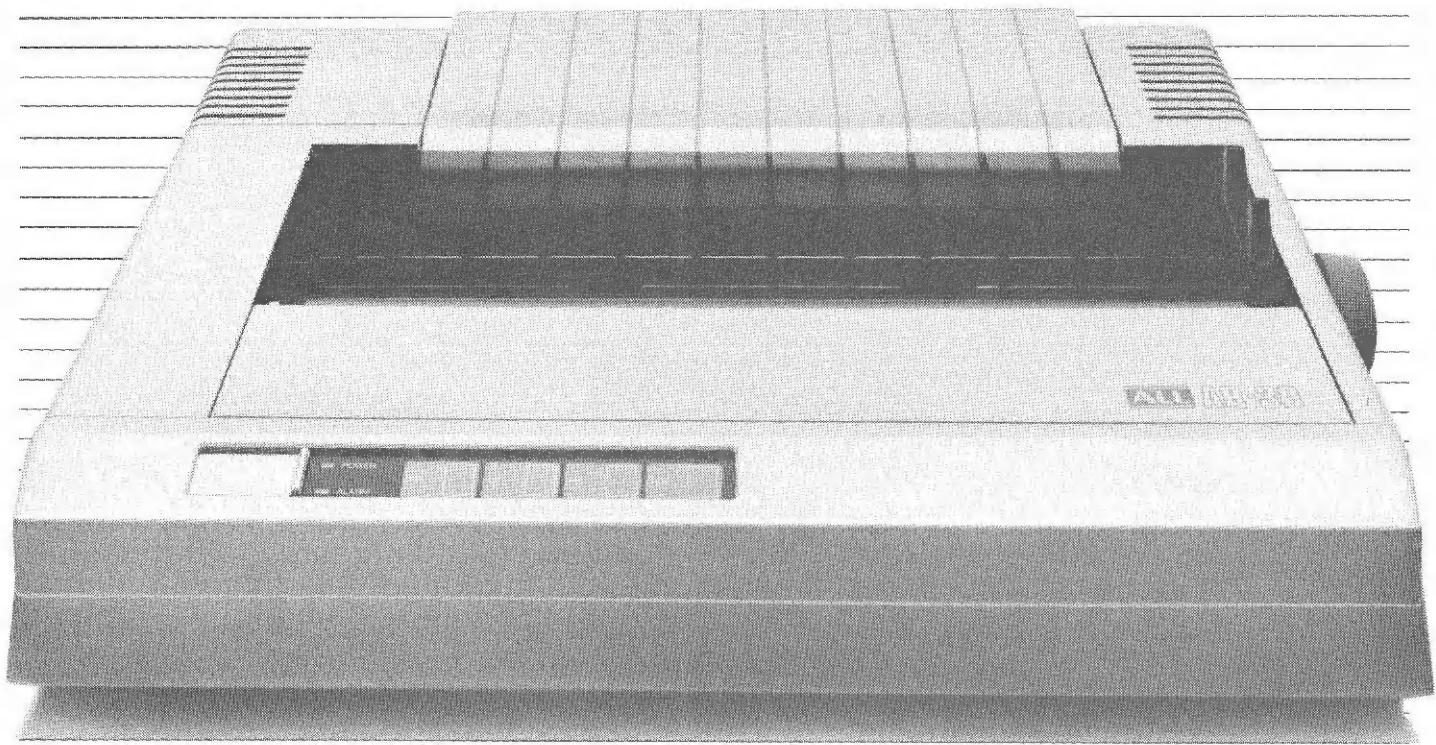
Pagina 4

**KARAKTER
KLAUWER**

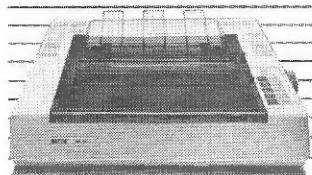
Pagina 10

FC DE NAZORG

Pagina 13

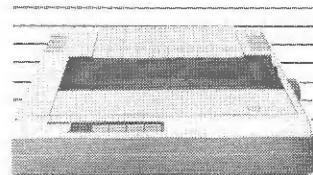
VANAF F 995,- BEPERKT NAKAJIMA ALL UW KEUS TOT ÉÉN PRINTKVALITEIT: DE BESTE!

MODEL AR-50: SNELST!

Met 200 tekens per seconde is de IBM/Epson compatible AR-50 de onbetwiste snelheidskampioen. Oók in prijs/prestatieverhouding, 80-koloms uitvoering f 1.595,- exkl. BTW. Model AR-55 in 136-koloms uitvoering (specifikaties gelijk aan AR-50) f 1.995,- exkl. BTW.

De tijd is voorbij dat je voor semi-professionele printertoepassingen genoegen moet nemen met een mindere printkwaliteit. Voor Nakajima All is topkwaliteit zo'n vanzelfsprekende zaak, dat zij nog maar één printkwaliteit levert: uitsluitend de beste! Een haarscherpe letter die wel getypt lijkt te zijn op één van de befaamde Nakajima All schrijfmachines. En als u ook nog kijkt naar de verschillen in snelheid en prijs, dan hebt u aan 3, 4 modellen méér dan keus genoeg. De hierboven afgebeelde AR-30 is de voordeeligste. Een stille, IBM en Epson compatible printer met een maximum snelheid van 130 tekens per seconde en een 80 koloms schrijfbreedte. Alleen de prijs doet nog aan 'n semi-professionele toepassing denken: f 995,- exkl. BTW.

MODEL AR-40: SNELLER...

Over deze superieure Nakajima All printer kunnen we kort zijn: hij voldoet aan dezelfde hoge kwaliteitsstandaard als de groot afgebeelde AR-30, maar is met 160 tekens per seconde aanzienlijk sneller. En dat is een topprestatie voor z'n lage prijs: f 1.195,- exkl. BTW.

DE PRIJS MAAKT MIJN KEUS EENVOUDIG

Ja, geef mij meer vrijblijvende informatie over de superieure Nakajima All printers, die uitsluitend in één printkwaliteit leverbaar zijn: de beste.

CD 3 OL

Naam bedrijf/instelling:

Adres:

Postcode:

Plaats:

Tel.:

Naam aanvrager:

Stuur deze bon in een envelop zonder postzegel aan importeur Remidex Nederland BV, Antwoordnummer 136, 1500 VB Zaandam. Of bel 075-515.615.

AUTORITEIT DOOR KVALITEIT

Remidex Nederland BV, importeur van: Nakajima All, Mita, Casio, Xerox.

Reacties op Commodore Dossier en CD Aktief zijn natuurlijk altijd welkom. Alle briefschrijvers krijgen antwoord, maar niet alle brieven kunnen worden geplaatst in deze rubriek. Alleen vragen of opmerkingen die voor andere lezers ook interessant zijn, komen voor plaatsing in aanmerking. De redactie kan brieven inkorten bij ruimtegebrek.

**Uw reacties graag naar: Commodore Dossier,
Rijnsburgstraat 11, 1059 AT Amsterdam.**

MODEMVRAAG.

Ik heb op een markt in Amsterdam een modem gekocht van het merk RVKW "AROUND THE WORLD". Volgens de verkoper werkt de modem prima op de Commodore-64. En dat is ook zo, maar ik heb een programma VIP TERMINAL en daar werkt de modem dus niet mee. Waarmee hij wel werkt, is het programma TELETRON. Nu is dat niet zo erg, maar ik kan niets instellen zoals de parameters met als gevolg dat de 300 BAUD mode databanken niet of vermindert door komen. Sommigen werken wel. De 1200 en de 1200/75 werken wel goed met het programma TELETRON. Maar ik wil de modem graag op de VIP TERMINAL aan het werk krijgen en dat lukt niet. Ik hoorde dat het moet zitten in de pin-aansluitingen van de Commodore-64. Nu is dan ook mijn vraag of u mij kunt helpen.

Dan heb ik nog een vraag. Er zat ook nog een klein printje bij dat als AUTO DIAL en AUTO ANSWER moet werken. Maar het printje zit niet in de modem, maar los in de verpakking. Er zit wel een onduidelijk schema bij met de aansluiting van vijf draden wat volgens mij te weinig is voor beide modems. De aansluitingen zijn + 5 volt, massa, A en B van de telefoon en dan nog een die op de ring indicator van de USERPOORT moet worden aangesloten. Maar op het printje zitten buiten drie IC's ea. Ook nog meer draden die niet in het schema staan, dus ik durf hier niet aan te beginnen.

Dan heb ik nog een vraag.

Kan ik met de zelfbouw RS-232 interface uit uw blad nr.4 de modem aansluiten zodat de modem werkt met het programma VIP TERMINAL? Ik hoop dat u mij kunt helpen.

PS. Ik heb verschillende winkels geraadpleegd maar niemand kan mij helpen.

W.Groeneveld te Voorburg

Het probleem dat u aankaart is niet eenvoudig op te lossen. Om met een modem te kunnen communiceren dienen er twee dingen te worden ingesteld. In de eerste plaats dient de modem zelf ingesteld te worden, en in de tweede plaats dient de computer te worden ingesteld.

Het Teletron programma kan (als het met de teletron modem samenwerkt) gelijktijdig de modem en de computer instellen. Bij Vip-Terminal kan dat echter niet, tenzij de modem HAYES compatible is. Wat overigens bij het door u genoemde modem niet waarschijnlijk is. Dit houdt in dat u zowel bij het Teletron programma als bij Vip-terminal eerst de modem op de juiste baud-rate dient in te stellen, en daarna met behulp van de software de computer op de juiste manier dient in te stellen. Het instellen van de modem vanuit de software is in dit geval dus niet mogelijk. Met de door ons gepubliceerde interface is het inderdaad mogelijk de modem te laten werken, maar hier geldt hetzelfde probleem. U dient zowel afzonderlijk de modem als de computer in te stellen. Het instellen van de modem kan waarschijnlijk door middel van de op de modem aanwezige schakelaars. Helaas kan ik u

niet helpen aan de exacte bouwbeschrijving van de auto-answer, auto dial kaart die werd bijgeleverd. Hiervoor dient u toch contact op te nemen met degene waarvan u de modem heeft aangeschaft.

KOALAPINTER

Ik heb wat problemen met het gebruik van het programma Koalapainter van Aktief van Juni 1986 (Pag.10). Het lukt me niet om een plaatje dat ik zelf gemaakt heb met het bekende tekenprogramma te laden. Hoe werkt het programma?

Bij voorbaat dank ik u
C.Rouault te Rotterdam

Wat betreft het probleem rond het hulp-programma voor Koala-Pad kan ik u alleen adviseren de data-regels 1160-1370 nogmaals goed te controleren. De kleinste typefout kan hier al desastreus gevolgen teweegbrengen. Mocht dit laatste niet voldoende zijn, dan nodig ik u uit het programma op disk te zetten, en het naar de redactie te sturen voor verdere controle.

LETTERWIEL

Onlangs heb ik mij een letterwieltypemachine aangeschaft. Ik was echter reeds in het bezit van een Commodore printer nr. 1526.

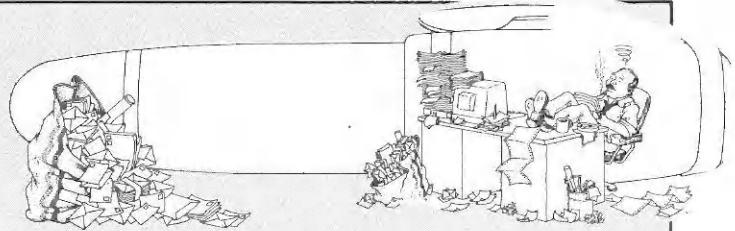
Mijn bedoeling is nu deze tegelijk aan mijn computer te schakelen. Hiervoor echter moet het device-nummer veranderd worden. Mijn vraag is nu hoe dit kan gebeuren? Ik ben wel voorstander van een programma dat aan een van de twee printers een ander nummer geeft. Wanneer er echt geen programma-

oplossing is, wil ik dit hardware-tachisch doen. Ik hoop dat u hiervoor een oplossing heeft.

Dirk Brandt te Grembergen (Belgie)

Een programma dat het mogelijk maakt uw printer een ander device nummer te geven, ben ik tot op heden nog niet tegen gekomen. Aangezien ons op dit moment ook geen 1526 printer ter beschikking staat is het helaas niet te maken. Waarschijnlijk is het echter wel mogelijk om middels een schakelaar welke zich op de 1526 bevindt, deze printer van device nummer te laten veranderen. Ook hier geldt weer dat dat op dit moment niet te testen is, daar er geen 1526 printers meer beschikbaar zijn. Deze printer is namelijk al geruime tijd uit produktie. De meeste Commodore printers hebben echter een voorziening om het device nummer te veranderen van 4 naar 5, en het lijkt ons sterk dat deze printer dat niet zou hebben. Goed zoeken in de handleiding kan in dit geval waarschijnlijk wonderen verrichten.

Mocht het echter inderdaad niet mogelijk zijn om deze printer te veranderen dan is er nog een alternatieve mogelijkheid. U kunt beide printers op de CBM-64 aansluiten doch u zet alleen die printer aan die u op een bepaald ogenblik nodig heeft. Wilt u een nette tekst printen, dan zet u de matrix printer uit en de daisy wheel printer aan. Mocht u daarentegen een listing uitprinten, dan zet u de daisy wheel printer uit en de matrix printer aan. Deze laatste oplossing is verreweg het eenvoudigst.

SPRITES BUITEN DE BORDER

Ja, u leest het goed 'Sprites buiten de border'!... 'Maar dat is onmogelijk', horen wij u al zeggen. Nee, niets is onmogelijk. Dat moest u inmiddels al weten. Dat het niet gemakkelijk hoeft te zijn maakt niets uit...

In principe stelt de hele techniek eigenlijk niet zoveel voor. Om sprites buiten de border te krijgen moeten we de VIC-chip 'neppen'...

Een raster-interrupt-truukje wordt aangewend, om de video-chip te doen geloven dat de border nog niet 'in zicht' is, waarna er vrolijk sprites te zien zijn, op een locatie die u toch niet gebruikt, en waar ze NIET in de weg zitten!

Dit biedt natuurlijk perspectieven voor leuke dingen als 'uw eigen naam', 'systeem-mededelingen', 'boter, kaas en eieren' of 'een digitaal klokje'. Zo'n klokje is natuurlijk ook niets nieuws, maar samen met een paar andere leuke technieken levert het geheel toch wel een geestig grapje op.

WAT?

De assembler-listing heeft nog wat uitleg nodig. Die uitleg komt punts-gewijs en is prima 'mee te lezen'.

*BASIC-POINTER OMHOOG

Ook op het gebied van de nieuwste technieken levert Commodore Dossier zijn bijdrage. Technische hoogstandjes ook deze keer met John Vanderaart's bijdrage: 'Sprites buiten de border.'

PLUS 'NEW': in de lokaties \$2b (43) en \$2c (44) wordt de nieuwe basic-pointer geplaatst, en wordt er een 0 op \$1000 gezet in verband met een eventuele NEW-opdracht die anders in de soep loopt!

*INTERRUPT-ROUTINE INSCHAKELEN: de welbekende SEI, waarna de nieuwe interrupt-vector in de desbetreffende lokaties wordt gepoked. De 'raster'-interrupt wordt ingeschakeld...

*SPRITE-DATA-

VERPLAATSEN: aan het einde van de assembler-listing staat een aantal (eventueel door u te veranderen) sprite-vormen. Een goedkope verplaats-routine zet deze sprite-vormen op de gewenste plaats.

*SPRITE-POSITIES, SPRITE-VORMEN, SPRITE-KLEUREN, SPRITE-GROOTTE INITIALISEREN: tja, dit spreekt eigenlijk wel voor zichzelf! De adressen kunt u eventueel nog nazoeken in de Reference Guide...

INITIALISEREN: ergens op het DOOO-blok staat een aantal lokaties waaruit de klok-waarde kan worden gelezen:

- \$DC08 : tienden van seconden
- \$DC09 : seconden
- \$DC0A : minuten
- \$DC0B : uren

De klok-waarden staan in BCD-code weggeschreven. BCD-code is een code die 4-bits waarden gebruikt om cijfers op te leveren:

-0000 : 0
-0001 : 1
-0010 : 2
-0011 : 3
-0100 : 4
-0101 : 5
-0110 : 6
-0111 : 7
-1000 : 8
-1001 : 9
-1010 :) waarden boven
-1011 :) de '9'
-1100 :) worden niet
-1101 :) gebruikt
-1110 :)
-1111 :)

Een kind kan begrijpen dat er twee van zulke getallen in

EEN byte passen, waaruit de rangschikking van de timerbytes volgt:

- \$DC08 : bits 0-3 -> tiende seconden
- bits 4-7 -> niet gebruikt
- \$DC09 : bits 0-3 -> .0-.9 seconden
- bits 4-7 -> 0-.5. seconden
- \$DC0A : bits 0-3 -> .0-.9 minuten
- bits 4-7 -> 0-.5. minuten
- \$DC0B bits 0-3 -> .0-.9 uren
- bit 4 -> 0. of 1. uren
- bits 5-6 -> niet gebruikt
- bit 7 -> AM/PM-flag (0 = AM / 1 = PM)

TOT SLOT

Al deze voorgaande informatie is dus terug te vinden in de assembler-listing, tot en met het 'uit-shiften' van de BCD-codes aan toe! Ik hoop dat u het een leuke listing vindt. Het is in ieder geval een van de 'aller-laatste' nieuwe technieken!

Oh ja! Voor u de Basic-data gaat intypen. Eerst het BASIC omhoog met behulp van:

POKE44,32:POKE3*4096,0:
NEW

20 033C	! *****
30 033C	! SPRITE-KLOKJE BUITEN DE BORDER
40 033C	! DOOR JOHN VANDERAART
50 033C	! *****
60 033C	!
70 0B00	**\$0B00
80 0B00	!
90 0B00	! BASIC-POINTER OMHOOG PLUS 'NEW'
100 0B00	!
110 0B00 A901	LDA #<\$1001
120 0B02 B52B	STA \$2B
130 0B04 A910	LDA #>\$1001
140 0B08 B52C	STA \$2C
150 0B08 A900	LDA #0
160 0B0A BD0010	STA \$1000
170 0B0D	!
180 0B0D	! INTERRUPT-ROUTINE INSCHAKELEN
190 0B0D	!
200 0B0D 7B INIT	SEI
210 0B0E A97F	LDA #\$7F
220 0B10 BD0DDC	STA \$DC0D
230 0B13 A9A9	LDA #<NEWIRO

240 0B15 BD1403	STA \$0314
250 0B18 A90B	LDA #>NEWIRO
260 0B1A BD1503	STA \$0315
270 0B1D A901	LDA #\$01
280 0B1F BD1A00	STA \$D01A
290 0B22 A9F7	LDA #\$F7
300 0B24 BD1200	STA \$0D12
310 0B27	!
320 0B27	! SPRITE-DATA VERPLAATSEN
330 0B27	!
340 0B27 A966	LDA #<SPRITES
350 0B29 B5FB	STA \$FB
360 0B2B A90C	LDA #>SPRITES
370 0B2D B5FC	STA \$FC
380 0B2F A900	LDA #<\$0B00
390 0B31 B5FD	STA \$FD
400 0B33 A90B	LDA #>\$0B00
410 0B35 B5FE	STA \$FE
420 0B37 A000	LDY #0
430 0B39 B1FB INITO	LDA (\$FB),Y
440 0B3B 91FD	STA (\$FD),Y
450 0B3D C8 INY	

SPRITES BUITEN DE BORDER

```

460 OB3E D0F9           BNE INITO
470 OB40 E6FC           INC $FC
480 OB42 E6FE           INC $FE
490 OB44 A5FE           LDA $FE
500 OB46 C9CB           CMP #>$OB00
510 OB48 D0EF           BNE INITO
520 OB4A               ! SPRITE-POSITIES, SPRITE-VORMEN,
530 OB4A               ! SPRITE-KLEUREN, SPRITE-GROOTTE
540 OB4A               ! INITIALISEREN
550 OB4A               !
560 OB4A               LDX #0
570 OB4A A200           LDA D000,X
580 OB4C B0B40B INIT1   STA $D000,X
590 OB4F 9DC0D0           INX
600 OB52 E8               CFX #17
610 OB53 E011           BNE INIT1
620 OB55 D0F5           LDX #0
630 OB57 A200           LDA BVORM,X
640 OB59 B0550B INIT2   STA 2040,X
650 OB5C 9DF807           LDA #1
660 OB5F A901           STA $D027,X
670 OB61 9D27D0           INX
680 OB64 E8               CFX #B
690 OB65 E008           BNE INIT2
700 OB67 D0F0           LDA #255
710 OB69 A5FF           STA $D017
720 OB6B 8D17D0           LDX
730 OB6E               !
740 OB6E               ! DE 'KLEIK' ECD-INITIALISEREN
750 OB6E               !
760 OB6E A900           LDA #200000000
770 OB70 8D6DC           STA $DC0B
780 OB73 A200           LDA #700000000
790 OB75 8DCADC           STA $DC0A
800 OB78 A900           LDA #200000000
810 OB7A 8D6DC           STA $DC09
820 OB7D A900           LDA #200000000
830 OB7F 8D6DC           STA $DC0B
840 OB82 5B               CLI
850 OB83 60               RTS
860 OB84               ! DOOR = SPRITE-POSITIE-TABEL
870 OB84               ! BVORM = INITIALISATIE-VORMEN
880 OB84               ! TVORM = BCD-VORMEN
890 OB84               !
900 OB84               BYT 30,252,56,252,64,252,72,252
910 OB84 1EFC3B D000           BYT 76,252,84,252,96,252,104,252
920 OB8C 4CF054           BYT 255
930 OB94 FF               BYT
940 OB95 202121 BVORM           BYT 32,33,33,43,33,33,33,33,33,33
950 OB9F 212223 TVORM           BYT 33,34,35,36,37,38,39,40,41,42
960 OB99               !
970 OB99               ! 'EIGEN' I/O-Routine DIE DE
980 OB99               ! SPRITES BUITEN DE BORDER ZET
990 OB99               ! EN HET KLOKJE 'UPDATE'
1000 OB99               !
1010 OB99 AD19D0 NEWIRQ           LDA $D019
1020 OBAC 8D19D0           STA #D019
1030 OBAB AD12D0           LDA $D012
1040 OBBB C9FB           CMP #24B
1050 OBBA D00C           ENE RASTER
1060 OBBC A917           LDA #23
1070 OBBD BD11D0           STA #D011
1080 OBBB A9FF           LDA #255
1090 OBBD BD12D0           STA $D012
1100 OBCC DO2A           ENE RASTERO
1110 OBCC 0BC2           RASTER
1120 OBCC C9FF           CMP #255
1130 OBCC D015           ENE NARAS
1140 OBCC A900           LDA #0
1150 OBCC 8D15D0           STA $D015
1160 OBCC A997           LDA #151
1170 OBCC BD11D0           STA #D011
1180 OBDD A92B           LDA #40
1190 OBDD BD12D0           STA $D012
1200 OBDS 68               BACKRAS
1210 OBDS AB               TAY
1220 OBDD 68               PLA
1230 OBDB AA               TAX
1240 OBDD 68               PLA
1250 OBDA 40               RTI
1260 OBDB 1A               LDA $1E
1270 OBDB A91B           NARAS
1280 OBDD 8D11D0           STA $D011
1290 OBEO A9FB           LDA #FF
1300 OBE2 8D12D0           STA $D012
1310 OBE5 A9FF           LDA #255
1320 OBE7 8D15D0           STA $D015
1330 OBEA D0E9           ENE BADKRAAS
1340 OBEC A000           RASTER
1350 OBED A000           RASTER1
1360 OBEE 98               TYA
1370 OBFF 0A               ASL A
1380 OBFO AA               TAX
1390 OBFF 1B0CDO           LDA $D000,X
1400 OBFF D009           ENE RASTER2
1410 OBFF AD10D0           LDA $D010
1420 OBFF 595E0C           DEC $D000,X
1430 OBFF SD10D0           TINY
1440 OBFF DE0D0 RASTER2           CPY #2
1450 OC02 CB               ENE RASTER
1460 OC03 C008           LDA #D011
1470 OC05 D0E7           LDA $DC0B
1480 OC07 AD0BDC           TAY
1490 OC0A AB               AND #15
1500 OC0B 290F           TAX
1510 OC0D AA               LDA TVORM,X
1520 OC0E BDFF0B           STA 2042
1530 OC11 8DFA07           TYA
1540 OC14 98               LSR A
1550 OC15 4A               LSR A
1560 OC16 4A               LSR A
1570 OC17 4A               LSR A
1580 OC18 4A               LSR A

```

```

2160 OCBA 000000 BYT 000,000,000 BYT 120,000,000
2170 OCBD 000000 BYT 000,000,000 BYT 204,000,000
2180 OC90-000000 BYT 000,000,000 BYT 012,000,000
2190 OC93 000000 BYT 000,000,000 BYT 024,000,000
2200 OC96 000000 BYT 000,000,000 BYT 096,000,000
2210 OC99 000000 BYT 000,000,000 BYT 192,000,000
2220 OC9C 000000 BYT 000,000,000 BYT 252,000,000
2230 OC9F 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2240 OC9A2 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2250 OC9A5 00 !SPRITE -> 'O'
2260 OC9A6 00 !SPRITE -> 'O'
2270 OC9A6 780000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2280 OC9A7 DC0000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2290 OCAC DC0000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2300 OC4F EC0000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2310 OCBC CD0000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2320 OCBS CC0000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2330 OCBB 780000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2340 OCBB 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2350 OCBE 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2360 OCCL1 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2370 OCCL4 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2380 OCCT7 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2390 OCDA 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2400 OCDC 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2410 OCDD 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2420 OCDD3 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2430 OCDD6 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2440 OCDD9 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2450 OCDC 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2460 OCDF 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2470 OCCE2 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2480 OCES 00 !SPRITE -> '1'
2490 OCED 00 !SPRITE -> '1'
2500 OCDE6 300000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2510 OCDE9 300000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2520 OCED 700000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2530 OCDEF 300000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2540 OCFF2 300000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2550 OCFF5 300000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2560 OCFFB FC0000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2570 OCFFB 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2580 OCFFE 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2590 OCFF1 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2600 OCFF4 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2610 OCFF7 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2620 OCFFD 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2630 OCFFD 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2640 OCFF10 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2650 OCFF13 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2660 OCFF16 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2670 OCFF19 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2680 OCFFC 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2690 OCFF1F 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2700 OCFF22 000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2710 OCFF25 00 !SPRITE -> '2'
2720 OCFF26 00 !SPRITE -> '2'
2730 OD26 780000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2740 OD29 CC000000 BYT 000,000,000 BYT 012,000,000
2750 OD2C OC000000 BYT 000,000,000 BYT 028,000,000
2760 OD2F 180000 BYT 000,000,000 BYT 060,000,000
2770 OD32 600000 BYT 000,000,000 BYT 204,000,000
2780 OD35 CC000000 BYT 000,000,000 BYT 254,000,000
2790 OD38 FE000000 BYT 000,000,000 BYT 012,000,000
2800 OD3B 00000000 BYT 000,000,000 BYT 012,000,000
2810 OD3E 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2820 OD41 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2830 OD44 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2840 OD47 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2850 OD4A 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2860 OD4D 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2870 OD50 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2880 OD53 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2890 OD56 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2900 OD59 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2910 OD5C 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2920 OD5F 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2930 OD62 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2940 OD65 00 !SPRITE -> '3'
2950 OD66 780000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2960 OD68 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2970 OD69 CC000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2980 OD6C 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
2990 OD6F 3B000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
3000 OD72 CC000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
3010 OD75 CC000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
3020 OD78 780000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
3030 OD7B 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
3040 OD7E 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
3050 ODB1 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
3060 ODB4 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
3070 ODB7 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
3080 ODBA 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
3090 ODBD 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
3100 ODB9 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
3110 ODB3 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
3120 ODB6 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
3130 ODB9 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
3140 ODBC 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
3150 ODBF 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
3160 ODA2 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
3170 ODA5 00 !SPRITE -> '4'
3180 ODA8 00 !SPRITE -> '4'
3190 ODA9 1C000000 BYT 000,000,000 BYT 012,000,000
3210 ODA9 3C000000 BYT 000,000,000 BYT 028,000,000
3220 ODAF CC000000 BYT 000,000,000 BYT 060,000,000
3230 ODB2 FE000000 BYT 000,000,000 BYT 204,000,000
3240 ODB5 CC000000 BYT 000,000,000 BYT 254,000,000
3250 ODBB CC000000 BYT 000,000,000 BYT 012,000,000
3260 ODBB CC000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
3270 ODBE 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
3280 ODC1 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000
3290 ODC4 00000000 BYT 000,000,000 BYT 000,000,000

```

3300 0DC7 000000	BYT 000,000,000	3B70 0E66 FC0000	!SPRITE -> 7.	BYT 000,000,000
3310 0DCA 000000	BYT 000,000,000	3B80 0E66 CC0000		BYT 000,000,000
3320 0DCE 000000	BYT 000,000,000	3B90 0E69 CC0000		BYT 000,000,000
3339 0DD0 000000	BYT 000,000,000	3900 0E6C 1B0000		BYT 000,000,000
3340 0DD3 000000	BYT 000,000,000	3910 0E6F 300000		BYT 000,000,000
3350 0DD6 000000	BYT 000,000,000	3920 0E72 300000		BYT 000,000,000
3360 0DD9 000000	BYT 000,000,000	3930 0E75 300000		BYT 000,000,000
3370 0DDC 000000	BYT 000,000,000	3940 0E78 300000		BYT 000,000,000
3380 0DDF 000000	BYT 000,000,000	3950 0E7B 000000		BYT 000,000,000
3390 0DE2 000000	BYT 000,000,000	3960 0E7E 000000		BYT 000,000,000
3400 0DE5 00	BYT 000	3970 0E81 000000		BYT 000,000,000
3410 0DE6 00	BYT 000	3980 0E84 000000		BYT 000,000,000
3420 0DEA 00	!SPRITE -> 5.	3990 0E87 000000		BYT 000,000,000
3430 0DE9 000000	BYT 252,000,000	4000 0EBA 000000		BYT 000,000,000
3440 0DEC FB0000	BYT 192,000,000	4010 0EBD 000000		BYT 000,000,000
3450 0DEF 000000	BYT 248,000,000	4020 0E90 000000		BYT 000,000,000
3460 0DF2 0C0000	BYT 012,000,000	4030 0E93 000000		BYT 000,000,000
3470 0DF5 CC0000	BYT 012,000,000	4040 0E96 000000		BYT 000,000,000
3480 0DF8 780000	BYT 204,000,000	4050 0E99 000000		BYT 000,000,000
3490 0DFB 000000	BYT 120,000,000	4060 0E9C 000000		BYT 000,000,000
3500 0FFE 000000	BYT 000,000,000	4070 0E9F 000000		BYT 000,000,000
3510 0F01 000000	BYT 000,000,000	4080 0EA2 000000		BYT 000,000,000
3520 0F04 000000	BYT 000,000,000	4090 0EA5 00	!SPRITE -> 6.	BYT 000,000,000
3530 0F07 000000	BYT 000,000,000	4100 0EA6	!SPRITE -> 7.	BYT 000,000,000
3540 0F0A 000000	BYT 000,000,000	4110 0EA6 780000		BYT 120,000,000
3550 0F0D 000000	BYT 000,000,000	4120 0EA9 CC0000		BYT 000,000,000
3560 0F10 000000	BYT 000,000,000	4130 0EAD CC0000		BYT 000,000,000
3570 0F13 000000	BYT 000,000,000	4140 0EAF 780000		BYT 120,000,000
3580 0F16 000000	BYT 000,000,000	4150 0EB2 CC0000		BYT 204,000,000
3590 0F19 000000	BYT 000,000,000	4160 0EB5 CC0000		BYT 204,000,000
3600 0F1C 000000	BYT 000,000,000	4170 0EBB 780000		BYT 120,000,000
3610 0F1F 000000	BYT 000,000,000	4180 0EBB 000000		BYT 000,000,000
3620 0F22 000000	BYT 000,000,000	4190 0EBE 000000		BYT 000,000,000
3630 0F25 00	BYT 000	4200 0EC1 000000		BYT 000,000,000
3640 0F28 00	!SPRITE -> 6.	4210 0EC4 000000		BYT 000,000,000
3650 0F2B 780000	BYT 120,000,000	4220 0EC7 000000		BYT 000,000,000
3660 0F29 CC0000	BYT 204,000,000	4230 0ECA 000000		BYT 000,000,000
3670 0F2C D00000	BYT 192,000,000	4240 0ECD 000000		BYT 000,000,000
3680 0F2F FB0000	BYT 248,000,000	4250 0ED0 000000		BYT 000,000,000
3690 0F32 DD0000	BYT 204,000,000	4260 0ED3 000000		BYT 000,000,000
3700 0F35 CC0000	BYT 204,000,000	4270 0ED6 000000		BYT 000,000,000
3710 0F38 780000	BYT 120,000,000	4280 0ED9 000000		BYT 000,000,000
3720 0F3B 000000	BYT 000,000,000	4290 0EDC 000000		BYT 000,000,000
3730 0F3E 000000	BYT 000,000,000	4300 0EDF 000000		BYT 000,000,000
3740 0F41 000000	BYT 000,000,000	4310 0EE2 000000		BYT 000,000,000
3750 0F44 000000	BYT 000,000,000	4320 0EE5 00	!SPRITE -> 7.	BYT 000
3760 0F47 000000	BYT 000,000,000	4330 0EE6 00	!SPRITE -> 7.	BYT 120,000,000
3770 0F4A 000000	BYT 000,000,000	4340 0EE7 780000		BYT 204,000,000
3780 0F4D 000000	BYT 000,000,000	4350 0EE8 CC0000		BYT 204,000,000
3790 0F50 000000	BYT 000,000,000	4360 0EEC CC0000		READY.
3800 0F53 000000	BYT 000,000,000	4370 0EEF 7C0000		
3810 0F56 000000	BYT 000,000,000	4380 0EEF 000000		
3820 0F59 000000	BYT 000,000,000	4390 0EEF CC0000		
3830 0F5C 000000	BYT 000,000,000	4400 0EEF 7B0000		
3840 0F5F 000000	BYT 000,000,000	4410 0EEF 000000		
3850 0F62 000000	BYT 000,000,000	4420 0EEF 000000		
3860 0F65 00	BYT 000	4430 0EEF 000000		

Het Zwaardere werk op C64

"Het Zwaardere Werk op C64" is een nieuwe uitgave dat u in begrijpelijk Nederlands een breed scala van de populaire maar moeilijke spellen uitlegt voor de Commodore 64.

Aan de hand van de duidelijke beschrijvingen en afbeeldingen (schermfoto's) worden de spellen systematisch besproken. Door middel van trucs (praktische handigheidjes), speeltips en plattegronden, dringt u door tot de essentie van het spel. Er zal bijvoorbeeld in Sublogics Flight Simulator II een volledige vlucht met start en landing stap voor stap worden besproken. In Ghostbusters zult u de Marsh-mellow-man eindelijk eens de baas kunnen blijven.

De volgende categorieën van spellen worden besproken:

- Simulaties
- Avontuurspellen
- Denkspellen
- Beweeg- en schietspellen

Tevens wordt aandacht besteed aan de diverse accessoires, die het meest geschikt zijn om de diverse spellen tot op het laatste veld uit te spelen.

Welke spellen kunt u o.a. zoal verwachten?

- Ultima III
- Nato Commander
- Ghostbusters
- Cluedo
- Summergames 1+2
- Wintergames
- Sky Fox
- Bruce Lee
- Racing Destruction Set

en op het creatieve vlak o.a. :

- Music Construction Set
- Koala touchpad
- Sketchpad

Bestel vandaag nog **HET ZWAARDERE WERK OP COMMODORE 64**

Naslagwerk met ca. 70 spellen geleverd in luxe A4 ringband. Prijs f 99,- incl. BTW, excl. porto

Elke drie maanden ontvangt u tot wederopzegging een aanvulling met ca. 20 spellen. Deze spellen zullen mede in overleg met de abonnees worden gekozen. Prijs per aanvulling f 49,95

Van Basic tot Machinetaal op Commodore 64

Nog nooit werd in een boek zo diep ingegaan op alle facetten en mogelijkheden van de Commodore 64.

Blijf nu niet meer steken bij de eenvoudige spelletjes maar leer uw computer echt kennen. Stap voor stap leert u werken met ■ BASIC ■ Hulptalen ■ Geluid ■ Graphics & Sprites ■ Randapparatuur ■ Machinetaal

Door de logische opbouw van de uitgave en de professionele voorbeelden komt u zo tot een volledig gebruik van uw computer en de randapparatuur.

Wegwijs worden in programmeertalen

Aan de hand van voorbeelden met praktisch te gebruiken subroutines leert u niet alleen te werken in BASIC maar ook in PASCAL, LOGO, PILOT, Simon's BASIC, ADA, C en minder bekende talen.

De grafische mogelijkheden en het geluid vormen twee sterke kanten van de Commodore 64. Een C64 heeft 3 toongeneratoren waardoor de geluidskwaliteit van de machine bij vele zeer geliefd is. En uiteraard zullen de meest bekende melodieën hier in de toekomst niet ontbreken. Bijde grafische mogelijkheden wordt het juiste gebruik van o.a. de Sprites besproken. Nuttige adressen, produkt-informatie, tips voor het gebruik van apparatuur en programmeren vormen de afsluiting van een werk dat beginner en gevorderde C-64-gebruiker van begin tot eind zal boeien.

Gratis unieke hulpmiddelen

Reeds in het basiswerk zijn enkele unieke hulpmiddelen opgenomen :

- "Cheatsheets" ■ computertekensjabloon ■ papier voor grafisch ontwerpen ■ en op korte termijn : software op floppy en/of cassette en speciale aanbiedingen.

VAN BASIC TOT MACHINETAAL OP COMMODORE 64

Naslagwerk op A4 formaat in luxe ringband.

Basiswerk circa 350 pagina's. f 99,- incl. BTW, excl. porto

Elke drie maanden ontvangt u tot wederopzegging een aanvulling van circa 120 pagina's. Prijs per aanvulling f 49,95 inclusief BTW.

'LEEN' KARAKTERS MET DE KARAKTER KLAUWER

Is het u ook opgevallen? In de software van al die andere 'mede'-computerfanaten zitten altijd de meest mooie karaktersets, terwijl u maar een beetje moet aanmodderen. Zeft uw 'I' ziet er niet uit. Laten we eigenlijk maar ophouden over uw 'M'- en/of de 'W'-interpretatie.

Sterker nog, van 'grafische vormgeving' bent u ook al helemaal niet gespeend, en met de beste wil van de wereld praten uw vrienden schamper over uw 'surrealistische inslag'. (Vdden, dus...) Commodore Dossier heeft licht over dit penibele probleem laten schijnen, en ziet: Het programmeerdeo 'DrJ & MrP' kwam op de proppen met het programma 'Karakter Klaauwer'. 'Karakter Klaauwer' is vanaf nu HET programma voor de originele pikkers... (Of misschien zat u even in tijd nood?) Hiernaast ziet u een data-listing van het programma. U volgt de REM-instrukties op, en in plaats van het programma met behulp van die 'SYS4096' te runnen, kunt u het betreffende geheugengebied met 'Monitor 50000' weg-saven.

Vervolgens gaat u dat 'onwize' programma binnenladen en spelen.

Als u bent uitgespeeld, dan 'RESET' u het spel door middel van een hardware-reset (Dus NIET de computer uit/aan zetten!!)

Nu is het tijd geworden om het met de monitor weggeschreven 'Karakter Klaauwer' te activeren, en klaar is...

BESTURING

U bestuurt het 'Karakter Klaauwer'-menu met de cursor-toetsen, om met de 'RETURN'-toets het betreffende commando in werking te doen treden.

*Bij de save-optie zorgt een 'T'-indruk dat er naar de cassette wordt gesaved. De 'D'-toets is voor de disk-drive.

*De weg-geschreven karakter-set staat van '\$0800' tot en met '\$0FFF'.

Veel plezier!

```

1000 rem ****  

1001 rem ** 'karakter klaauwer' **<sh/sp>27  

1002 rem ** let op: **<sh/sp>1e  

1003 rem ** voordat u deze listing **<sh/sp>3b  

1004 rem ** overneemt, eerst nog **<sh/sp>06  

1005 rem ** even in de direct-mode **<sh/sp>5c  

1006 rem ** de volgende dingen: **<sh/sp>4e  

1007 rem ** **<sh/sp>63  

1008 rem ** - poke44,32 **<sh/sp>6d  

1009 rem ** - poke8192,0 **<sh/sp>5f  

1010 rem ** - new **<sh/sp>0f  

1011 rem ****  

1012 :<sh/sp>cd  

1013 fora=4096t06671<sh/sp>2d  

1014 : readb:pokea,b<sh/sp>88  

1015 next<sh/sp>76  

1016 :<sh/sp>c1  

1017 sys4096<sh/sp>6f  

1018 :<sh/sp>c3  

1019 data 169,11,141,17,208,169,5,32,210,255,32,68<sh/sp>65  

1020 data 229,120,162,251,154,169,0,133,157,141,40,21<sh/sp>56  

1021 data 141,131,21,141,66,22,141,67,22,141,92,22<sh/sp>6b  

1022 data 141,184,22,141,60,25,141,132,21,141,18,208<sh/sp>6e  

1023 data 141,32,208,141,23,208,141,28,208,141,27,208<sh/sp>5c  

1024 data 169,1,141,151,23,141,183,22,169,192,141,54<sh/sp>9b  

1025 data 21,169,213,160,18,141,20,3,140,21,3,169<sh/sp>a7  

1026 data 8,160,17,141,24,3,140,25,3,162,0,169<sh/sp>9b  

1027 data 1,157,0,216,157,0,217,157,0,218,157,0<sh/sp>a3  

1028 data 219,232,208,241,169,162,160,19,141,139,19,140<sh/sp>ad  

1029 data 140,19,169,129,141,26,208,88,162,63,169,0<sh/sp>a3  

1030 data 157,64,3,202,16,250,138,162,23,157,64,3<sh/sp>a3  

1031 data 202,16,250,232,169,13,157,248,7,232,224,8<sh/sp>a6  

1032 data 208,248,169,255,141,21,208,141,29,208,169,224<sh/sp>a9  

1033 data 141,16,208,202,169,0,157,39,208,202,16,250<sh/sp>96  

1034 data 169,123,133,251,169,4,133,252,232,160,0,138<sh/sp>a8  

1035 data 145,251,232,240,19,200,192,32,208,245,24,165<sh/sp>9f  

1036 data 251,105,40,133,251,144,2,230,252,76,189,16<sh/sp>97  

1037 data 169,11,160,17,141,227,16,140,228,16,173,226<sh/sp>a4  

1038 data 16,240,13,32,210,255,238,227,16,208,243,238<sh/sp>a9  

1039 data 228,16,208,238,32,28,22,169,54,133,1,169<sh/sp>92  

1040 data 1,141,132,21,169,27,141,17,208,76,93,22<sh/sp>b5  

1041 data 169,255,64,19,18,8,5,32,67,79,77,77<sh/sp>b6  

1042 data 79,68,79,82,69,32,68,79,83,83,73,69<sh/sp>b8  

1043 data 82,39,83,32,39,75,65,82,65,75,84,69<sh/sp>b1  

1044 data 82,32,75,76,65,85,87,69,82,39,32,146<sh/sp>b8  

1045 data 17,17,17,17,17,17,17,17,17,17,17<sh/sp>be  

1046 data 176,192,192,192,192,192,192,192,192,192,192<sh/sp>b7  

1047 data 192,178,192,192,192,192,192,192,192,192,192<sh/sp>b8  

1048 data 192,192,178,192,192,192,192,192,192,192,192<sh/sp>b7  

1049 data 192,192,192,174,221,32,86,79,76,71,32,67<sh/sp>b8  

1050 data 83,69,84,32,32,221,32,83,65,86,69,32<sh/sp>b1  

1051 data 67,83,69,84,32,32,221,32,66,71,82,67<sh/sp>b4  

1052 data 79,76,58,32,48,50,32,221,32,86,79<sh/sp>bd  

1053 data 82,71,32,67,83,69,84,32,32,221,32,72<sh/sp>b7  

1054 data 73,82,69,83,32,32,32,32,32,32,221,32<sh/sp>bf  

1055 data 67,72,82,67,79,76,58,32,48,49,32,221<sh/sp>b9  

1056 data 221,32,86,79,76,71,32,67,72,65,82,32<sh/sp>b1  

1057 data 32,221,32,83,87,65,80,32,67,83,69,84<sh/sp>bc  

1058 data 32,32,221,32,77,67,79,76,35,49,58,32<sh/sp>b0  

1059 data 48,49,32,221,221,32,86,79,82,71,32,67<sh/sp>b5  

1060 data 72,65,82,32,32,221,32,66,65,83,73,67<sh/sp>be  

1061 data 32,32,32,32,32,221,32,77,67,79,76<sh/sp>b0  

1062 data 35,50,58,32,48,50,32,221,171,192,192,192<sh/sp>b6  

1063 data 192,192,192,192,192,192,192,192,192,192,192<sh/sp>b8  

1064 data 192,192,192,192,192,192,192,192,192,192,192<sh/sp>b8  

1065 data 192,178,192,192,192,192,192,192,192,192,192,179<sh/sp>b3  

1066 data 221,32,32,67,83,69,84,78,82,58,48,49<sh/sp>b0  

1067 data 32,221,32,67,83,69,84,65,68,82,58,36<sh/sp>b7

```


● CBM-64 + nwe diskdr. + mon. + power cart. + datarec. + veel softw. + joystick. etc. In een koop f 1500. J. Bouman, Amstelplantsoen 4, 1316 GV Almere. Tel. 03240-35707.

IK BIED AAN SOFTWARE

- Game maker v. CBM-64/128 (nooit gebr.). Prijs: Bfirs 1600 (fH 80). Jean-Pascal Jehu, Nachtegaalstr. 17, B-8511 Aalbeke (Belgie). Tel. 056-414878.
- Div. orig. softw. (tape). Vraag lijst (brief graag met postz.) aan F. Rochette, Cellulestr. 12, 6417 TK Heerlen.
- Little comp. people (d), De Kapiolen (c), Empire (c), Tempo typen (c). Prijs per stuk : (d) f 30 en (c) f 20. Orig. spellen + handl. in een koop f 70. R. vd Bilt. Tel. (tussen 19 en 20 uur) 033-722353.
- Voor CBM-64/128 (ook CP/M) en Amiga (games, util., MS-DOS) – veel manuals – voor CBM 64 boeken en cart. A. Franki, Stationplein 9, B-9030 Wondelgem (Belgie). Tel. 091-530922.
- CBM-128 orig. v. Jane 128 + handl. Tevens de allermeeuwste op disk v. CBM-64 o.a. Certificatemaker, The sentinel. Hans. Tel. 05404-329.
- CBM-64/128 spellen: Wild West, Spy vs Spy 2, Leadersboard, Schiphol, jumpjet, Sirencity, Little c. people. Allen orig. f 10 per stuk. Tel. 02977-27480.
- Perfect Writer CBM-128. Prof. tekstverw. voor de CP/M-mode. Bevat o.a. een wrdbk. van 50.000 wrd. Tegen lage prijs!!! M. van Bogget, Lijsterboslaan 40, 5248 BB Rosmalen.
- Voor CBM-64/128 games en progr. op cass. + handl. I.z.g.st. o.a. Gammemaker, The Music Studio, Green Beret. Tel. 043-624704.
- Helicopter-simulator 'Super Huey' (2 cass.). Prijs: f 25. A. Scheffel te Hoorn NH. Tel. 02290-43571.
- CBM-64: kashoek progr. op disk met sleutel en handboek. Prijs: f 50. Tel. (na 17.30 uur) 04758-2517.
- Voor CBM-64: Super Huey (f 25); Eindeeloos (f 25); adresbinn. Prompt (f 35); Dossierbl. v. 0 t/m 7 (f 25); listingh. info (f 10). Tevens softw. te koop of te ruil aangeb. Tel. (na 19 uur) 035-835292.
- Voor CBM-64: 9 orig. games (o.a. Orion Quest, Get of my garden). In een koop f 60. Tel. (na 18 uur) 020-951899.
- Een Power Pad Board + 5 stuks softw. (f 150); 3 Radarsoft disks: Database 3.0., De Sekte en De grotten van Oberon (f 100). W. Brouwer, Portengracht 30-HS, 1106 CB Amsterdam Zuid-oost. Tel. 020-971417.
- GEOS + handl. (nieuw). Prijs: f 89. Tevens softw. (400 progr.) te ruil. M. van Grieken, Havenhoofd 126, 1353 PM Almere. Tel. 03240-19975.

IK ZOEK SOFTWARE

- tape copier, vertaalprogr. van CBM-64 nr. MSX. Bart Geurts, Overvegelaan 41, 3573 Peper (Belgie). Tel. (na 17 uur) 011-737622.
- Voor CBM-64: Print Shop Graphics Library (deel 1-2-3) en Gammemaker. Evt. ook te ruil. M. Schilts, Platz 2, 6343 BW Klimmen. Tel. (van ma-vr) 04405-1445.
- Flight simulator 2, Hopelos en zak. softw. op disk. Tel. 04160-36593.
- Database met div. printmogelijkheden v. bestand v. datasettes. Tevens progr. v. gebr. v. plotter 1520. Marc Pluim, Riouwstraat 69, 3531 CW Utrecht.
- Voor de CBM-128: tekstverw. progr. en diskbewerk. progr. Heb ook CBM-64 progr. te ruil. H. vd Bovenkamp, M Curiestr. 18, 6533 HW Nijmegen.
- Voor de CBM-128. Evt. te ruil met CBM-64 softw. Ron van Pol, Berkenlaan 3, 6086 CP Neer. Tel. 04759-3623.
- VIC-20 beginnende zoek: games, util., etc. Tips ook welkom. Bert Gerardi, De Hulst 161, B-2153 Zoersel (Belgie). Tel. 03-3121813.

● Voor CBM-64/128. Liefst ruijlen. Tevens gev.: MPS-803 + tractoer (1 jr oud) + enkele boeken. Rudi Bogaerts, Schoolstr. 21, B-2110 Wijnegem (Belgie). Tel. 03-3539377.

- Wie kan mij de handl. bezorgen van Superbase 64, Colossus Chess en Multiplan voor de CBM-64? Guy Michels, Oude Brusselstr. 22, B-1740 Ternat (Belgie).
- Viditelprogr. CBM-64/128 – manual Superscript CBM-128. Sven Ackerman, Steenhuize 16, B-9210 Heusden (Belgie). Tel. 091-312241.
- Voor CBM-64: werkwijzer (spreadsheet), startexten (tekstverw.), Homepak en andere telecomm. softw. Kosten worden verg. J. Wouters, Bellefroidlaan 18, B-3500 Hasselt (Belgie).
- Voor de CBM-128 op disk of cass. Als ook handl. v. Music Const. set. Kurt Verhulst, H. Van Wittenberghest. 37, B-9000 Gent (Belgie).
- Voor CBM-64 op cass. (o.a. squash, golf, Rambo, Commando, enz.). Peter Dams, Hoevestr. 62, B-3950 Beringen (Belgie). Tel. (na 17 uur) 011-423524.
- Voor CBM-64 orig. cass. van Tempotypen, Spitfire 40, Rambo en Commando. J. Schipper, de Ruyterstr. 23, 7671 XJ Vriezenveen. Tel. 05499-61032.
- Voor de CBM-128: BASIC-compiler + handl. H. Stam, Koninginnelaan 50, 3781 GM Vorsthoornen. Tel. 03429-1246.
- Orig. Gammemaker + handl. voor f 25. N. Dirkx, Hendriklaan 2, 6114 CL Susteren.
- Ik betaal f 25 voor alle infocom-adventures (behalve Zork I-II-III). Tevens gez.: handl. van Elite (of copy) tegen bepal. v. f 10. Richard Knijnenburg. Tel. 070-941525.
- Voor de CBM-16 tegen red. vergoeding op cass. Tel. 01819-16270.
- Tekenprogr. van MCN op cass. M.J.M. Bruggeman, Da Costaflat 17, 4707 KJ Roosendaal. Tel. 01650-45820.
- Pascal voor CBM-64. Tevens gebr. aanv. v. Superscript-64. Tevens gebr. aanv. v. Superbase-64. Tevens gebr. C. Geel, Dorth 31, 9301 XH Roden. Tel. 05908-18052.
- Een goed werkende versie van Racing Destruction Set op disk. Tel. 01822-556.
- Voor CBM-64. Evt. ook te ruilen tegen progr. o.a. Hardball, Antirad Game, Yie ar Kung Fu, Green Beret, Leader Board, e.d.). E. Berben, Baand 36, 6086 CG Neer. Tel. 04759-38568.
- Voor CBM-64 + 1541 en voor de CBM-128 + 1531. Elk voor f 600. Tel. 05450-2467.
- Voor CBM-64 en Atari ST te koop of te ruilen. W. Frederiks, Berkhaag 47, 6914 AJ Herwen.
- Cobol en Pascal compiler + handl. Evt. ook te ruilen. Frank Fleer, F v Esdenstr. 3, 7552 WT Hengelo Ov. Tel. 074-431923.
- Voor de CBM-128 en CP/M. Evt. te ruilen met CBM-64 softw. W.J. Deijkers, Dr Knippenhof 16, 5709 EE Helmond. Tel. 04920-51046.
- Commodore 8000 softw. Ik zoek een tekstverw. en andere softw. Holger Boswijk, Zwolsweg 36, 7412 AH Deventer. Tel. 05700-19446.
- Voor CBM-16 met 60671 bytes free een compiler. T. Kusters, Gr v Prinsenlaan 337, 1181 TW Amstelveen. Tel. 020-439417.
- Voor CBM-64: op cass. C-compiler. Tevens zelf geschreven (vol!) machinetaal van BASIC progr. (liefst ook op cass.). A. Bossers, Nachtegaalstr. 46, 7605 BP Almelo.

IK ZOEK HARDWARE

- Voor CBM-64: modem Teletron 1200 of andere modem + softw. In goede staat en tegen red. prijs. S. Sallen. Tel. (Belgie) 161-699632.
- Een CBM-1280 zonder mon. en liefst met softw. Ook een printer Star NL 10.

Prijs: n.o.t.k. Bert. Tel. (Belgie) 014-588038.

● Een CBM-64 voor f 450 of minder. Tel. 00385-17962.

- Voor de CBM-64 een diskdr. J. Smeenk, K.V.L. Stirumstr. 64, 8121 DZ Olst. Tel. 05708-2797.
- Voor CBM-64 een diskdrive. Tel. 02157-1796.

● KCS-powercart. Prijs: max. f 60. Tevens voor de CBM-64 softw. op disk te ruil. Arjan van 't Hoff, Rieuwstraat 92, 3312 XM Dordrecht.

● Voor de CBM-64: defecte diskdr. 1541 of 1571. L. Wouters, J.F.Sanderstr. 20, 4388 EE Oost Souburg. Tel. (na 18 uur) 01184-61322.

● Voor CBM-64: een diskdr. 1541. Gerard van Bakel. Tel. 023-241164.

● Printer Star NL-10 (geen grize import). M. Dols, Zijde 9, 2771 EJ Boskoop. Tel. (na 19 uur of in het weekend) 01727-3346.

● Cartr.-expander. 2/4 slots. Evt. schakelaar. Michiel Koens te Almelo. Tel. 05490-54741.

IK WIL RUILEN

- Zoek Computerclub rond Wommel en info over Telecomm. in Belgie. Steven Spijtals, Bruynndonckxstr. 192, B-1810 Wommel (Belgie). Tel. 02-4601669.
- CBM-64, 1702, 1541, cass.rec., 70 disks, 50 orig. spellen, joyst., diskbak en Seikosha GP100 (nieuwsprijs: f 4160) tegen een CBM-128 + 1571 + 1901. Tel. (Belgie en alleen in weekend) 050-382988.

● Philips spelcomputer G7000 + 8 spelcartr. + opbergbox tegen een 1541 diskdr. Steven Hendriks. Tel. (tussen 17 en 18 of 19 en 22 uur) 01881-1712.

● Duikapparaat 2x7 lit met duikpak, dieptemeter en luodgordel tegen een CBM-64 met diskdr. of een Star printer. Tel. (alleen weekend) 01176-1619.

● Gez. ned. handl. van The Newsroom en Flightdeck tegen de handl. van Winter games, Jane en Infiltrator. Wessel Dekker, Kerkrug 199, 2985 AR Ridderkerk. Tel. (na 18 uur) 01804-20732.

● Philips spelcomp. G7000 + 85 spelbanden tegeneen MPS-803 (of gelijkwaardige) printer of tegen modem Teletron. H.M. Maas. Tel. 04920-41251.

● Wie heeft voor mij The Newsroom of The Printshop tegen Geos. Zook ook Green Beret, Samantha Fox, etc. Otto Schapendienk. Tel. 08880-1439.

● CBM-128 (softw.). Ik zoek Superbase 128. J. van Duijn, Veen Wetering 25, 1509 KB Zaandam.

● Gez.: tekstverw., bestanden en goede Turbo's. Stijn Sips, Mgr. Nolensstr. 47, 5121 AL Rijen.

● Voor CBM-64 sterrekundige progr. liefst op diskette gev. Ik heb veel ruilprogr. I.C.D. t.a.v. Matthijs Dierckx, Dorpsr. 7, 6096 AH Graathem. Tel. 04748-1573.

OVERIGEN

- Gez.: oplossingen van adventures, oude nummers van ZZAP 64 en Comm. Dossier Aktief. Ik geef ook een Basic-cursus. Marc Van Kerkhoven, Provincialebaan 93, B-3110 Rotselaar (Belgie). Tel. 016-443516.

● Wie kan mij de Ned. handl. (copie) Superbase 64 en Comm. Doss. nr. 0 bezorgen? Verzendkosten evenwel drukwerk worden vergoed. J. Motmans, Plankstr. 3, B-2800 Mechelen. (Belgie). Tel. 015-218604.

● Wie geeft mij inform. over telecomm. met de CBM-64 (manier van werkwijze, enz.) in ruil tegen wat u vraagt? A. Van Langenhoven, Vuurkruisenlaan 34, B-3500 Hasselt (Belgie).

● Ik programmeereprom's 25/27-serie 2-4-8-16-32 K Ram voor de CBM-64/128 enz. (cartridge gebruik). John Torreele, El-

gen Haardstr. 16, B-8240 Gistel (Belgie).

● Gev. uitleg over M-taal toepass. op de CBM-64: raster-interr., auto-run, Turboldad, gebr. van interpr., muz. en graphics. David De Backere, v. Maeriantstr. 91, B-8370 Blankenbergen (Belgie). Tel. 050-413844.

● Ik zoek een Amiga gebruikersgroep. Tevens Public-Domain softw. voor de Amiga. Onk. worden verg. Luc Broens, Brugstr. 13, B-2340 Beerse (Belgie). Tel. 014-612377.

● Wie bezorgt mij de manuel 'Basicalc' Supersoft 1983. J. Goetgeluck, Houtem 68, B-9880 Aalter (Belgie). Tel. 091-743432.

● Gev.: plattegrond van 'Eindeloos' en andere handl. Wie vertelt mij hoe ik met 'Music Construction Set' notenbalken met een printer (MPS-801) op pap. kan afdrukken? Tevens ruijen van softw. (1200 progr.). Pieter Zijlstra. Tel. (na 16 uur) 05110-2971.

● Wie kan mij aan het adres van O. Verschuren helpen? Hij had op de HCC-dagen een stand met een Digital Sound Sampler. Tel. 030-510390.

● Aangeb. handl. GEOS (compl. en in het ned.). Gez.: GEO-DEX, GEO-writer, enz. WIJ ook wel softw. ruijen. R. van Asperre, Nieuwstraat 28, 3243 AN Stadh. aan Nerringvliet.

● Gez.: copieën uit Comm. Dossier over cursus machinetaal + listing men. 5000. Evt. onkosten worden verg. Ron van Riel. Tel. 01823-4560.

● Bel eens naar RODSSOFTBBS on-line van 22 tot 6 uur op woens-, zater- en zondag. Tel. 070-930971 op 1200/75 bd. Met veel leesteksten in de download. Sysop Casper.

● Ik zoek inform. en doc. over simulatieprogr. 'Tutsim' voor de CBM-64. J.W. Lammers, Saturnus 14, 7131 HK Lichtenvoerde. Tel. 05443-76241.

● Computer-tijdschr. '85/86. Alle nrs (23 st.) C/info (f 75,-); alle nrs (20 st.) C/Dossier (f 60,-); 24 st. 64'er (f 100,-); Div. (33 st.) Run, Comp. Gaz., enz. (f 80,-). Alles in een koop f 285,-. Tel. 075-286310.

● Gez.: Bullettinboard en Amiga softw. Huissense Computer Club, Postbus 21, 6850 AD Huisen

● Modem bezitters opgelet! Ymond-mail -- Heemskerk elke dag na 19 uur bereikbaar. Tel. 02510-35493.

● Gez.: de ned. handl. (copie) van The Newsroom en andere handl. John Hornes, Vredest 18, 2804 LH Gouda.

+Gev. inform. over MIDI hard- en software (ook voor IBM-PC en Atari). Hans van Stelle, Beneluxlaan 28, 6164 ET Geleen.

● CRN Kontakt Club. Ruijen van progr., tips, ervaringen...je ziet maar. Voor meer info: zend adres + postz. naar: Ovranoy-Club, Bassinstr. 2, B-2650 Boom (Belgie).

● Wie helpt mij tegen verg. met de CBM-64? H. Schildkamp, Lemselosestr. 6, 7595 MN Weerselo. Tel. 05416-1617.

● Bulletin Board Dsoft On-line elke dag. Dsoft I (22 tot 6 uur) Tel. 010-4180512. Dsoft II (23 tot 7 uur) Tel. 010-4565309. Dsoft III (22 tot 7.30 uur) Tel. 010-4654510.

● Gez.: Ned. handl. (of kopie) van Jane en Gees. Ik heb zelf de Duitse. F. Rochette, Marcellusstr. 12, 6417 TK Heerlen.

● Welke progr. maker kan mij helpen aan materiaal over relatieve opslag o.a. sorteren, snel opzoeken, enz. Tips en evt. modules zijn ook welkom. R.A.A. Coerssen, Wiek 23, 5527 GN Kapert.

● Gez.: ned. handl. v. progr. The Newsroom. M. Veerbeek, Ds de Graafweg 24, 6996 AR Drempt. Tel. 08334-72369.

● CBM-16+4 penyrienden gev. B. Celle, Raasdorperweg 80, 1067 TL Amsterdam.

● Wie kent het computermerk: C. T. M.? Ik ben op zoek naar softw. voor dit apparaat. Bert Leentvaar. Tel. 020-437834.

Computerwinkel

Amstel 312 (t.o. Carré) / 1017 AP Amsterdam / Giro 4 475 158 / Bank NMB 69.79.15.646

*****
 * onze nieuwe WINTER 1986/87 CATALOGUS is nu uit. Stuur * in BELGIE
 * ons een kaartje met naam en adres + de vermelding 'Commodore Dossier' * zijn al onze artikelen verkrijgbaar bij :
 * en we sturen hem GRATIS toe. Of kom hem afhalen in de winkel. * Het Computerwinkeltje nvba,
 ***** M Sabbestraat 39, B-2800 MECHelen
 telefoon (015) 206 645

COMMODORE_BESTSELLERS_FEBRUARI 1987

Programmeren van de 6502	51,50
68000 Machinetaal Programmeren	84,50
BASICODE-3 incl cassette	27,50
C-64	
*Programmeren in Superbase 64	49,90
*Das Grosse GEOS Buch	59
*Programmeren in Simon's BASIC	28,95
*3D Construction mit GIGA-CAD Plus	69
C-128	
Commodore 128 Programmers Ref Guide ..	69
*Mapping the Commodore 128	59
*Het Floppyboek voor de 1570/1571 ..	59,90
*Mini-CAD mit Hi-Eddy Plus C64/C128 ..	69
Learning Assembly C128 + disk	69
C-16/plus_4	
*Programmers Reference Guide PLUS/4 ..	79
*Das Grafikbuch zu C16/Plus/4	39
*C16/Plus/4 Maschinensprache	39
Amiga	
*The AmigaDOS Manual	79
Amiga Programmer's Handbook 2nd ed. ..	89
Amiga Hardware Reference Manual	75
*Amiga ROM Kernel: Libraries & Dev ..	105

HIERONDER EEN OVERZICHT VAN ACTUELE COMMODORE BOEKEN

68000_C	Commodore-128
68000 Assembly Language 2nd ed.	*Het Floppyboek 1570/1571 ... 59,90
*68000 Reference Guide	Tips en Trucs voor de C128.. 49,90
*Advanced C Primer ++	Grote BASIC boek C128 .. 79,90
*Debugging C	Grafiekboek Commodore 128 .. 59,90
C-64	*Handleiding: C-Compiler .. 49,90
*40 More Great Flightsim advent.	*Commodore 128 Progr Secrets .. 49
*3D-Konstruktion mit GIGA-CAD Plus	Mastering Disk Operations C128 55
auf dem C64 (+ diskette)	128 Machine Language for
Programmeren in Simons BASIC	Beginners (Compute!) .. 59
De Commodore 64 als Tolk ..	*C128 Ref Guide for Programmers 59
Machinetaal voor de C64	*Commodore 128 ROM Listing:
met MONITOR programma.	BASIC 7.0 Betriebssystem .. 59
C64 Fischertechnik	Amiga
*Het Geheim van de drie Burchten -	*Inside the Amiga (Waite) .. 59
Commodore 64 adventure	*Compute!'s Amiga Applications .. 49
*Het Groot Grafisch C64 boek ..	Advanced Amiga BASIC .. 59
*Handleiding:Textomat + C64 ..	Inside Amiga graphics .. 59
C-16	*Amiga BASIC Buch .. 69
C16 Tips und Tricks	Elementary Amiga BASIC .. 49
Complete C16 ROM disassembly ..	Amiga Intuition Ref Manual .. 75
*Commodore Plus4 Tips und Tricks ..	Amiga ROM Kernel Manual: Exec .. 75
*Das BASIC Buch zu C16/Plus/4 ..	Amiga Hardware Reference Man. .. 75

NIEUW BINNENGEEKOMEN SOFTWARE (t=tape/d=disk/c=cartridge)

	Commodore_64_games :	Commodore_128_disks :	Amiga_disks :
* GEOS	195 *	*Onyx D - voorraad adm	*Gizmoz .....
* het revolutionaire,	*	*Onyx L - Leden adm. ..	*De Luxe Print .....
* GEM-achtige, operating	*	*Onyx M - Financ. adm.	*De Luxe Video .....
* system voor C64 en 128 *	*	Databasis 3.1	*Instant Music .....
Commodore_64 :		Datamat 128	*Scribble .....
*Calcumat Nederlands 127,50		dBase II 2.41	*Future Sound .....
*New PaperClip	t 39	Multiplan 1.06	*SuperBase Amiga .....
*Personal Choice		Swift Spreadsheet	*Flight Simulator II ..
(Writer, Filer, Planner)		Protext	van subLogic.
Newsroom -nederlands d149		StarTextex 128	Deep Space .....
*HomePak	d159	WordStar 3.0	Arctic Fox .....
*Printmaster	d159	3D Graphic Drawing ..	*Adventure Construction 139
Paint Boutique	d 75	een 3D tekenprogramma	*Leather Goddesses of
Databasis 3.0	d 64	in de 128 mode	Phobos .....
StarPainter	d 75	Kikstart II - 128 disk	Little Computer People 159
StarTextex nederlands d 75		Last V8 - 128 disk	The Pawn .....
Startool	d 75	Top-Ass (macro-ass)...	110
OCP Art Studio (d 79) t 65		*Microsoft BASIC	*Strip Poker .....
Music Studio 64	d 89	259	7 Cities of Gold .....
Laser Genius Assembler d 89		Interpreter + Compiler,	*Marble Madness .....
3D Graphic Drawing 64 d 69		+ M80,L80,CREF80,LIB.	*Delta Patrol .....
PetSpeed 64 Compiler d 89		*PetSpeed 128 Compiler	Arena -sportsimulatie. 109
Oxford Pascal (d 179) t 95		BASIC 128 Compiler....	*Leaderboard ~ golf ... 95
Game Maker (t 69)	d 89	Profi C Compiler 128 ..	Lattice C Compiler .. 495
*Game Maker Science Fiction		249	*True BASIC .....
Library	d 69	*Profi Pascal Plus 128 ..	495*
*Game Maker Sports Lib d 69		225	Modula-2 .....
Profi C Compiler d125		*Turbo Pascal 3.0 c128	MCC Pascal .....
Robtek Magic Disk Kit d 89		289	Metacomco Toolkit ..
stel uw 1541/70 zelf af		Oxford Pascal C128 ..	179
Speech (t 45)	d 65	*HackPack 128	*NASHUA diskettes per 10 *
		159	5" voor C64/C128 .. 25
		RAMdisk + Toolkit	3.5" single sided .....
		*SUPER DISKDOC	55
		disk utility toolkit	3.5" double sided .....
		voor 1541/1570/1571 etc	75

winkel open van woensdag t/m zaterdag tussen 11.00 en 17.00 (maandag/dinsdag gesloten) - alle prijzen inclusief BTW
 verzendkosten f 6,- per bestelling - vraag onze nieuwe WINTER 1986/87 CATALOGUS aan.

microcomputer tijdschriften boeken en software

Blijven steken in programma's uit onze vorige nummers? FC de Nazorg brengt uitkomst. Of heeft u juist ideeën of oplossingen gevonden die andere lezers ook van pas kunnen komen. Deze rubriek is er goed voor.

BREAKIT

Hoe kan ik de klok van het spel Breakit (Dossier nr.9) langzamer laten lopen?
C.Brouwer, Hellevoetsluis

Om de snelheid van de klok in Breakit te beïnvloeden dient u het volgende te doen:

1. Laad en run Breakit
2. Wacht tot het geluid in het openingsbeeld is gestopt (niet op spatiebalk drukken)
3. Toets in CTRL/9 (RVSON) en druk daarna op de Home-toets
4. Er verschijnt een hulpscherm waarin u de kloksnelheid kunt kiezen.

GEOS

Ik heb bij Dossier Commodore het programma GEOS besteld. Nadat ik het programma had ingeladen en wilde printen, bleek dat dit niet ging. Ik ben in het bezit van een Brother HR 5C printer.

J. van Kerkhof, Beneden-Leeuwen.

Om met behulp van GEOS een document op de printer af te drukken, moet het juiste printer-besturingsprogramma geselecteerd zijn. Op pagina 27 en 28 van de GEOS-handleiding vindt een overzicht

van diverse printers, die door GEOS worden ondersteund. Pagina 26 vertelt hoe u zo'n programma voor uw printer kiest. Voor uw Brother HR-5C zult u waarschijnlijk moeten kiezen voor de MPS-801, aangezien uw printer een speciale Commodore-versie van de Brother HR-5 is.

CD-DISASSEMBLER

Het in Dossier 9 geplaatste programma Disassembler is in eerste instantie bedoeld voor disk-gebruikers. Dat betekent echter niet dat het programma onbruikbaar zou zijn voor mensen die met een cassette-recorder werken. Om de Disassembler ook te kunnen gebruiken met een cassette-recorder moeten de OPEN-statements in de regels 3310, 3340 en 3580 worden gewijzigd. OPEN 3,8,3 moet worden OPEN 3,1,3 en OPEN 2,8,2 moet worden OPEN 2,1,2

EPROM-PROGRAMMER

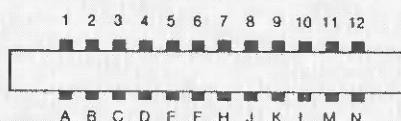
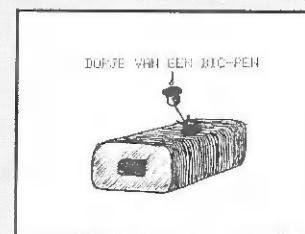
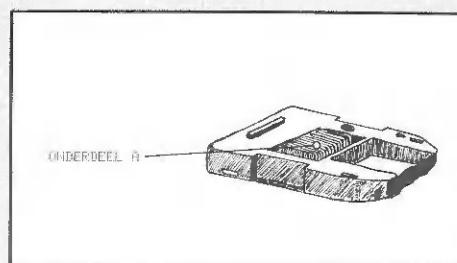
Ondanks onze zorgvuldigheid is er toch nog een tweetal kleine foutjes geslopen in het artikel over de Eprom-programmer. Het gaat hier om Figuur 3 en Figuur 5. In figuur 3 in de middelste IC (IC 74LS373) vergeten te vermelden

dat de andere kant van +5, +20 dient te zijn. Aan de andere kant van de IC is naast de 10 het min-tekenetje vergeten. De connector in figuur 5 tenslotte is onjuist afgedrukt. Hieronder vindt de juiste afbeelding. Dit is dus de soldeerzijde van de connector, de achterkant van de plug dus. Onze excuses voor het ongemak.

MPS 801 LINT

Het valt vaak niet mee een ribbon cassette voor de MPS-801 printer te vinden. Voor John Steffers reden om een alternatief te vinden voor een nieuw lint. Een prima idee vinden we,

al kan het wel een smeerboel worden. Het alternatief van Steffers werkt als volgt: Men neme de ribbon-cassette en demonteert het inktreservoir (onderdeel A). Dit doet u door het voorzichtig te lichten. Vervolgens maakt u er een gat in, bijvoorbeeld met een verhitte naald. Het gat moet bij voorkeur de afmeting hebben van een BIC-pen dopje. De volgende stap in dit recycling-project is het vullen van het reservoir met stempel-inkt, waarna het reservoir wordt afgesloten met het dopje van de BIC-pen (zie tekening). Zo heeft u op een zeer goedkope wijze een 'vers' lint.

KCS KCS KCS KCS

POWER CARTRIDGE

FOR YOUR COMMODORE

Dankzij een door **KCS** ontwikkeld schakelprincipe, is het mogelijk geworden om software buiten het Commodore 64/128 geheugen te plaatsen. Op basis van deze techniek heeft KCS de POWER CARTRIDGE ontworpen.

POWER TOOLKIT

Een krachtige **BASIC TOOLKIT** (hulpmiddel) die het programmeren en het opsporen van fouten in programma's een stuk vereenvoudigen. De **TOOLKIT** commando's kunt u in uw eigen programma gebruiken.

AUTO	HARDCAT	RENUMBER
AUDIO	HARDCOPY	REPEAT
COLOR	HEXS	SAFE
DEEK	INFO	TRACE
DELETE	KEY	UNNEW
DOKE	PAUSE	QUIT
DUMP	PLIST	MONITOR
FIND	ILOAD	BLOAD

RENUMBER: Hernoemen van basic-programmaregels incl. alle GOTO's en GO SUB's.

Het is ook mogelijk om een gedeelte van een programma te hernoemen of zelfs te verplaatsen.

PSET: Instellen Printertype.

FIND: Snel opzoeken van een stuk tekst of basic-instructie in een programma.

DISK TOOL

Met de **POWER CARTRIDGE** kunnen programma's tot 6 maal sneller geladen worden.

DLOAD	DVERIFY	DIR
DSAVE	MERGE	DEVICE

MERGE: Twee basicprogramma's aan elkaar koppelen of samenvoegen.

DISK: Met DISK kunt u direct commando's naar uw diskdrive zenden.

TAPE TOOL

Met de **POWER CARTRIDGE** kunt u met een kassettetekorder 10x sneller werken.

LOAD	SAVE	VERIFY
MERGE	AUDIO	

AUDIO: Om snel een programma vanaf tape op te zoeken.

Tape functies ook vanuit een programma te gebruiken.

POWERMON

Het bijzondere van **POWERMON** is, dat u het nergens in het geheugen zult

tegenkomen. Zonder zorgen machinetaal programmeren in elk gebied waar u maar wilt. Ook onder de BASIC-ROM, KERNEL en I/O.

A ASSEMBLE	I INTERPRET	S SAVE
C COMPARE	J JUMP	T TRANSFER
D DIS-	L LOAD	V VERIFY
	M MEMORY	W WALK
F FILL	P PRINT	X EXIT
G GO	R REGISTER	\$ DIRECTORY
H HUNT		DOS Commands

PRINTER TOOL

De **POWER CARTRIDGE** heeft een ingebouwde Printer Interface, die zelf ziet of er een printer aangesloten is op de Serie Bus of op de USER PORT.

U kunt nu alle Commodore karakters printen op EPSON (of Compatible) printers.

De Printer Interface heeft zeer veel instelmogelijkheden. Het is mogelijk om **HARDCOPY**'s (afdrukken) van het scherm te maken op Serie printers, zoals MPS 801, 802 en 803 en tevens op Centronics printers (EPSON, STAR, CITIZEN, PANASONIC enz.). Kleuren worden automatisch vertaald in grijsinten. **HARDCOPY**'s kunnen GROOT, klein, NORMAAL en INVERSE afgedrukt worden.

De printer-instelmogelijkheden zijn:

- PSET Ø - Automatische omschakeling Serieel of Centronics.
- PSET 1 - Stuur printer in EPSON-mode aan.
- PSET 2 - SMITH-CORONA mode.
- PSET 3 - HARDCOPY 90° gedraaid.
- PSET 4 - HARDCOPY instelling voor MPS 802/1526 printer.
- PSET B - BIT-IMAGE mode.
- PSET C - Conversie mode. (Sturen van speciale Control Characters).
- PSET T - Transparant mode. Alle tekens worden zonder vertaling naar de printer gestuurd.
- PSET U - Stuur Centronics printers serieel aan en laat de USER PORT vrij.
- PSET 5x - SECONDARY ADDRESS instellen.
- PSET L1 - LINE FEED (CHR\$(10)).
- PSET LØ - LINE FEED uit.

POWER RESET

Op de achterzijde van de cartridge zit een **RESET** schakelaar.

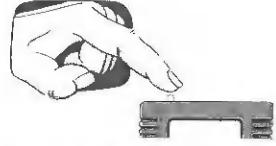

VOOR SLECHTS
COMMODORE 64/128

139,- WORDT UW
ECHT VOLWASSEN!

Door een druk op de knop komt u in een speciaal menu. Deze functie werkt vanuit Elk programma. Op het scherm verschijnen de volgende mogelijkheden:

- CONTINUE** - Pauze functie wordt opgeheven en het programma voortgezet.
- BASIC** - Spring terug naar BASIC.
- RESET** - Normale RESET functie.
- TOTAL** - Saven van geheugeninhoud naar disk. Op elk gewenst moment kunt u een BACKUP van uw programma maken en op een later tijdstip weer verder gaan waar u gebleven was.
- BACKUP** - RESET altijd elk programma.
- DISK** - Zoals BACKUP DISK, maar nu voor de kassettetekorder.
- RESET ALL** - Print op elk gewenst moment een HARDCOPY van uw beeldscherm. Daarna kunt u het onderbroken programma weer vervolgen.
- TOTAL** - Aktiveert de machinetaal-monitor.
- BACKUP** -
- TAPE** -
- HARDCOPY** -
- MONITOR** -

WINNAAR VAN DE MICROCOMPUTER TROFEE 1986

HET BESTE COMMODORE 64
PROGRAMMA

DE POWER CARTRIDGE IS VERKRIJGBAAR BIJ DE MEESTE COMMODORE DEALERS.

Heeft u geen dealer in uw omgeving, dan kunt u ook bestellen door overmaking van het bedrag plus f. 5,- verzendkosten of onder rembours.

BANK: AMRO 44.08.04.558 POSTGIRO: 379323

KOLFF COMPUTER SUPPLIES B.V.

Kuipershaven 22, 3311 AL Dordrecht Telefoon: 078-310931.